

Verlag van het ingevolge artikel 5, sub d., j° 2 Archiefbesluit 1995, gevoerde driehoeksoverleg tussen het ministerie van Justitie, van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van Algemene Zaken, van Financiën, van Defensie, van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, van Economische Zaken, van Buitenlandse Zaken, van Verkeer en Waterstaat van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, van archiefbescheiden van de betrokken zorgdragers op het beleidsterrein Politie over de periode 1945-1993.

Den Haag, juli 2007
Mw. drs. M. van Kooten

INLEIDING

De voorliggende ontwerp-selectielijst is een selectielijst als bedoeld in artikel 2, lid 1 van het Archiefbesluit 1995 (Stb.1995/671). De lijst heeft de vorm van een Basisselectiedocument (BSD). Een BSD bestaat voor het grootste deel uit een lijst van handelingen. In een BSD wordt op grond van een aantal selectiecriteria aan elke handeling een waardering gegeven, die neerkomt op een selectiebeslissing met betrekking tot de bescheiden die de neerslag van de handeling vormen (B = te bewaren; V = te vernietigen).

Het BSD fungeert als selectie-instrument voor de minister van Justitie, van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van Algemene Zaken, van Financiën, van Buitenlandse Zaken, van Defensie, van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, van Economische Zaken, van Verkeer en Waterstaat, van Volksgezondheid, Welzijn en Sport op het beleidsterrein Politie voor de periode 1945-1993.

Er hoeven na vaststelling van deze selectielijst geen andere selectie- en/of vernietigingslijsten te worden ingetrokken.

BELEIDSTERREIN

In artikel 28 van de Politiewet 1957 staat de taak van de politie algemeen omschreven. 'De politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegd gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregelen te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen, die deze behoeven'. De handhaving van de rechtsorde kan onderverdeeld worden in twee onderling verweven componenten: de handhaving van de openbare orde en de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde.

Handhaving van de openbare orde is de zorg voor de naleving van regels, bij niet naleving waarvan de orde en rust in het openbare leven wordt verstoord. Dit omvat enerzijds het voorkomen of beëindigen van verstoringen van de openbare orde en anderzijds de algemene, bestuurlijke voorkoming van strafbare feiten die invloed hebben op de orde en rust in de gemeentelijke samenleving, bijvoorbeeld door middel van vrijheidsbeperkende maatregelen of inbeslagneming.

Strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde is in aanleg repressief gericht. Het omvat hoofdzakelijk de daadwerkelijke voorkoming, de opsporing, de beëindiging, de vervolging en berechting van strafbare feiten, alsmede de tenuitvoerlegging van beslissingen van de rechter of het openbaar ministerie in strafzaken.

Ook de hulpverlenende taak van de politie hangt samen met haar opdracht de rechtsorde te handhaven. Hieronder kan men verstaan het verlenen van bijstand en raad aan het publiek, bijvoorbeeld het waarschuwen voor dreigende calamiteiten, het oplossen van noodsituaties of het verwijzen naar andere hulpverlenende instanties.

Reikwijdte van dit BSD

Dit BSD wordt thans ter vaststelling aangeboden voor de volgende actoren:

Actoren onder de zorg van de minister van Justitie:

- Minister van Justitie
- Procureur-Generaal

- (Hoofd)officier van Justitie
- Hulppofficier van Justitie
- Raad voor het KLPD in oprichting
- Adviescommissies verkeerstoezicht
- Voorlopige Raad voor de Centrale Recherche Informatiedienst
- Commissie politiewetgeving (commissie Langemeyer)
- Begeleidingscommissie samenwerking politie
- Commissie van Begeleiding en Overleg inzake opsporing georganiseerde misdrijven van terroristische aard
- Commissie van Advies inzake opsporing georganiseerde misdrijven van terroristische aard
- Centrale Commissie Misdaadvoorkoming
- Landelijke Contactcommissie Voorkoming Criminaliteit
- Begeleidingscommissie CID
- Politiekledingcommissie
- Commissie Geneeskundige Verzorging Politie
- Commissie van beroep GVP
- Commissie voor Georganiseerd overleg
- Commissie Georganiseerd Overleg Politie
- Algemene Dienstcommissie Korps Rijkspolitie
- College van Advies inzake het overleg met de dienstcommissies in de diensteenheden bij het Korps Rijkspolitie en bij de overige diensten en instellingen ressorterende onder de Directie Politie van het Ministerie van Justitie
- Commissie Georganiseerd Overleg LSOP
- Buitengewone Commissie voor Georganiseerd Overleg
- Raad van Beheer Rijksopleidingsinstituut (i.e. Raad van Beheer van het Rijksinstituut tot opleiding van hogere ambtenaren voor het korps rijkspolitie en de gemeentepolitie)
- Raad van Bestuur van het Rijksinstituut tot opleiding van hogere ambtenaren voor het korps Rijkspolitie en de gemeentepolitie/Nederlandse Politie Academie
- Commissie van Gecommitteerden
- Redactieraad APB
- Adviescommissies

Actoren onder de minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties:

- Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- Adviescommissies verkeerstoezicht
- Commissie Politiewetgeving (commissie Langemeyer)
- Stuurgroep Reorganisatie Politie
- Commissie onderzoek kosten gemeentepolitie (Commissie Van Tuyl)
- Begeleidingscommissie samenwerking politie
- Centrale Commissie Misdaadvoorkoming
- Politiekledingcommissie
- Commissie Geneeskundige Verzorging Politie
- Commissie van beroep Geneeskundige Verzorging Politie
- Commissie Georganiseerd Overleg Politie
- Commissie Georganiseerd Overleg LSOP
- Buitengewone Commissie voor Georganiseerd Overleg
- College van Advies Georganiseerd Overleg
- Commissie als bedoeld in het Ambtenarenreglement voor de politie
- Commissie KLPD
- Commissie van Advies Politiepersoneel
- Centrale wervingscommissie gemeentepolitie
- Raad van Beheer Rijksopleidingsinstituut
- Raad van Bestuur Rijksopleidingsinstituut
- Curatorium NPA
- Commissie van Voorbereiding opleidingsinstituut

- Selectiecommissie opleidingsinstituut
- Begeleidingscommissie NPA
- Examencommissie opleidingsinstituut
- Commissie van Gecommitteerden
- Begeleidingscommissie Opleidingsinstellingen
- Begeleidingscommissie Studiecentrum voor hogere politieambtenaren
- Bestuursraad LSOP
- Directie LSOP
- Redactieraad APB
- Adviescommissies

Actoren onder de zorg van de minister van Algemene Zaken:

- Minister-President

Actoren onder de zorg van de minister van Defensie:

- Minister van Defensie

Actoren onder de zorg van de minister van Financiën:

- Minister van Financiën

Actor onder de zorg van alle ministers:

- Vakminister

Totstandkoming BSD

Voorafgaand aan het Basisselectiedocument (BSD) is er een institutioneel onderzoek verricht naar de taakontwikkeling van het ministerie in de periode na 1940. Dit leidde tot het opstellen van het rapport institutioneel onderzoek (RIO) *Handelen met de sterke arm*, Rapport institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein 'politie' 1945-1993. Dit rapport is verschenen in 2000 in de PIVOT reeks onder nummer 100. De auteur van dit rapport is drs. M.J. Bagchus. De periode vanaf 1994 is beschreven in *Handelen met de sterke arm deel II* (PIVOT-rapport nummer 31). Tot deze scheiding is besloten omdat met de inwerkingtreding van de Politiewet 1993 de organisatie van de politie en daarmee de handelingen, actoren en gegevens op het beleidsterrein ingrijpend gewijzigd zijn. Waar op deelbeleidsterreinen tussen beide RIO's van overlap sprake is, wordt naar het desbetreffende rapport verwezen.

Het Nationaal Archief heeft het eerste RIO beoordeeld en geconcludeerd dat de context onvoldoende was. Het ministerie van Justitie heeft de aanpassing van de context uitbesteed aan de Nederlandse Politie Academie (LSOP). Het aanvullend onderzoek naar de ontwikkeling van het beleidsterrein is in 2005 – 2006 uitgevoerd door drs. R.van der Wal, historicus en onderzoeker aan de Politieacademie. De context is uitgebreid en aan het BSD zijn een aantal handelingen toegevoegd (nrs. 2, 642, 258, 278, en 333).

Het nieuwe RIO is in september 2006 goedgekeurd door het Nationaal Archief. Het oorspronkelijke BSD is in 2006 – 2007 aangepast door (BSD-)medewerkers van PWAA. Aanvullend onderzoek naar de herkomst van commissies is uitgevoerd door mw. drs. L. Boer en mw. M. van de Kamp, BSD-medewerkers van PWAA. Redactionele werkzaamheden zijn uitgevoerd door mw. H. Yildirim, dhr. C. Carels en mw. C. Akkerveken.

Driehoeksoverleg

Het driehoeksoverleg over de concept-selectielijst vond mondeling plaats op 12 en 23 april, en 27 juni 2007. Daarna heeft het overleg schriftelijk plaatsgevonden tussen 23 april 2007 en juli 2007.

Deelnemers aan het driehoeksoverleg

Aan het driehoeksverslag werd door de volgende personen (direct dan wel indirect) deelgenomen:
als vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris

- Mw. drs. M. van Kooten, medewerker Selectie en Acquisitie, Nationaal Archief

als vertegenwoordigster van de zorgdragers

- Mw. drs. L. Boer, medewerker Project Wegwerken Archiefachterstanden (PWAA)

De inhoud van het BSD, alsmede de voorgestelde waarderingen zijn beoordeeld door:

namens het ministerie van Justitie

- Drs. G. Beks, Adviseur Documentaire Informatievoorziening, Directie Indormatievoorziening
- Dhr. M. van Rijn, archiefonderzoeker, Directie Bedrijfsvoering & Ondersteuning Bestuursdepartement
- Dhr. W. C. Kampers, medewerker, OM Arrondissement Den Haag
- Dhr. H. van Kammen, adviseur Documentaire Informatie Voorziening, Korps Landelijke Politiediensten, Concerndienst Facilitair Bedrijf, Afdeling Advies & Beleid, Vakcluster Documentaire Informatie Voorziening
- Dhr. drs. J. P. A. Kiemel, medewerker kabinet College van procureurs-generaal

namens het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

- Dhr. J. Langezaal, operationeel medewerker, Directie Informatievoorziening/ Beleid, Advies & Control

namens het ministerie van Buitenlandse Zaken

- Dhr. E. Nieuwkerk, senior archivaris, Directie Documentaire Informatievoorziening, Afdeling Semi- Statisch Archief

namens het ministerie van Financiën

- Dhr. P.C.A. Lamboo, medewerker instrumenten, Centrale Directies, Directie Bedrijfsvoering & Communicatie, Eenheid Documentatie & Informatie

namens het ministerie van Defensie

- Dhr. H.E.M. Mettes, Institutioneel Onderzoeker, Commando Diensten Centra

namens het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

- Dhr. J.N. 't Hoen, medewerker S en B, Directie Informatisering, Informatiediensten

namens het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

- Mw. G. Veenstra, Senior medewerker informatievoorziening, Directie Informatiebeleid en Facilitaire Zaken

namens het ministerie van Verkeer en Waterstaat

- Drs. P. Fijnheer, Adviseur/ specialistisch medewerker, Shared Services Organisatie, Facilitair Bedrijf, Afdeling Adviezen en Projecten

namens het ministerie van Economische Zaken

- Mw. dr. C.L.M. Dohmen, Adviseur IA/ Informatie

namens het ministerie van Algemene Zaken:

- Dhr. M. Zonneveld, Junior Adviseur, klantgroep 1, Gemeenschappelijke Organisatie Bedrijfsvoering Afdeling Documentaire Informatievoorziening, Team 1

namens het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport:

- Drs. L. B. Humbert, adviseur, Directie Informatiehuishouding

Tijdens het driehoeksoverleg is de volgende procedure gevolgd:

De materiedeskundige, dhr. dr. J. Smeets, heeft op verzoek van de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris medewerking verleend aan het uitvoeren van een Historisch Maatschappelijke Analyse (HMA). Deze HMA is uitgevoerd door middel van een interview aan de hand

van een door het Nationaal Archief opgestelde vragenlijst. De HMA is als bijlage bijgesloten bij dit verslag driehoeksoverleg.

Belangen ex artikel 2, sub b en c Archiefbesluit 1995

Tijdens het opstellen van het BSD en tijdens het gevoerde driehoeksoverleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d. van hetzelfde besluit genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek. Als uitgangspunt van het overleg gold de selectiedoelstelling, die inhoudt dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Met het te bewaren materiaal moet het mogelijk zijn om een reconstructie te maken van de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid ten opzichte van haar omgeving, maar ook van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, voor zo ver deze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven.

Om op basis van deze selectiedoelstelling tot een waardering van de handelingen te komen, worden zes selectiecriteria toegepast:

Selectiecriteria	
<i>Handelingen die gewaardeerd worden met B(ewaren)</i>	
Algemeen selectie criterium	Toelichting
<i>1. Handelingen die betrekking hebben op voorbereiding en bepaling van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan agendavorming, het analyseren van informatie, het formuleren van adviezen met het oog op toekomstig beleid, het ontwerpen van beleid of het plannen van dat beleid, alsmede het nemen van beslissingen over de inhoud van beleid en terugkoppeling van beleid. Dit omvat het kiezen en specificeren van de doeleinden en de instrumenten.
<i>2. Handelingen die betrekking hebben op evaluatie van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het beschrijven en beoordelen van de inhoud, het proces of de effecten van beleid. Hieruit worden niet per se consequenties getrokken zoals bij terugkoppeling van beleid.
<i>3. Handelingen die betrekking hebben op verantwoording van beleid op hoofdlijnen aan andere actoren</i>	Hieronder valt tevens het uitbrengen van verslag over beleid op hoofdlijnen aan andere actoren of ter publicatie.
<i>4. Handelingen die betrekking hebben op (her)inrichting van organisaties belast met beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het instellen, wijzigen of opheffen van organen, organisaties of onderdelen daarvan.
<i>5. Handelingen die bepalend zijn voor de wijze waarop beleidsuitvoering op hoofdlijnen plaatsvindt</i>	Onder beleidsuitvoering wordt verstaan het toepassen van instrumenten om de gekozen doeleinden te bereiken.
<i>6. Handelingen die betrekking hebben op beleidsuitvoering op hoofdlijnen en direct zijn</i>	Bijvoorbeeld in het geval de ministeriële verantwoordelijkheid is opgeheven en/of wanneer er sprake is van oorlogstoestand, staat van beleg of

Selectiecriteria	
<i>gerelateerd aan of direct voortvloeien uit voor het Koninkrijk der Nederlanden bijzondere tijdsomstandigheden en incidenten</i>	toepassing van noodwetgeving.

Belangen van de archiefbescheiden voor de overheidsorganen en de recht- en bewijszoekende burger

Bij de handelingen die zijn gewaardeerd voor vernietiging op termijn, is de termijn vastgesteld met het oog op het belang van de archiefbescheiden voor overheidsorganen en voor de recht- en bewijszoekende burger. De beoordeling en vaststelling van de termijnen zijn geschied door de deskundigen van de betrokken zorgdragers. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris heeft zich ervan vergewist dat zij gezien hun inbreng en functie inderdaad kunnen gelden als deskundigen.

Belangen van de te bewaren archiefbescheiden voor het historisch onderzoek

In het driehoeksoverleg heeft de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris primair de belangen van het historisch onderzoek behartigd. Daarnaast hebben ook de overige deelnemers hun gedachten laten gaan over de vraag op welke wijze het belang van de bescheiden voor later historisch onderzoek in de selectielijst tot uiting zou moeten worden gebracht.

Ingevolge artikel 5, onder e, van het Archiefbesluit 1995 kan neerslag van bepaalde, als te vernietigen gewaardeerde handelingen betreffende personen en/of gebeurtenissen van bijzonder cultureel of maatschappelijk belang, van vernietiging worden uitgezonderd, alsmede archiefbescheiden die te maken hebben met de versterking van de openbare orde met landelijke betekenis.

INHOUDELIJK VERSLAG

Opmerkingen naar aanleiding van de Historisch-Maatschappelijke Analyse (HMA)

Naar aanleiding van de HMA valt op dat de materiedeskundige een groot belang hecht aan de ontwikkelingen met betrekking tot het dualistische systeem en de daaruit voortvloeiende reorganisaties binnen het politiebestedel. Dit dualisme wordt gekenmerkt door een verdeling van taken over de verschillende politiekorpsen. Deze afbakening van taken geeft tot op de dag van vandaag geen helder beeld, omdat er geen duidelijkheid bestaat over waar de taken van een korps eindigen en door een ander korps overgenomen worden. Bij de beoordeling van de diverse handelingen betreffende dit onderwerp is rekening gehouden met het belang van hiervan door deze met een B te waarderen. Het betreft de handelingen 29, 30, 93, 467, 623 en 637.

De materiedeskundige noemt daarnaast, tevens als gevolg van het dualisme, de instelling van de Commissie Langemeijer en het rapport van de latere hoofdcommissarissen van politie Straver, Nordholt en Wiarda. De neerslag van de Commissie en het rapport wordt bewaard, respectievelijk in handeling 11 en handeling 2. De personeelsdossiers van de latere hoofdcommissarissen zullen aan de hand van de selectielijst P-Direct uitgezonderd worden van archiefvernietiging.

Betreffende de belangrijkste gebeurtenissen op het beleidsterrein van de politie noemt de heer Smeets als eerste de Amsterdamse ordeverstoring in 1966, die leidde tot nieuwe benaderingswijzen van de afbakening van taak en functie van de politie. Dit laatste komt terug in de eerdergenoemde handelingen betreffende het dualisme. De Amsterdamse ordeverstoring zal tevens bewaard worden in de onder Artikel 5^E van de Archiefwet 1995 van vernietiging uitgezonderde neerslag in onder andere de bijstandshandelingen 525, 526, 530, 532, 533 en 542. Hiervoor is het criterium uitgebreid met de toevoeging dat archiefbescheiden die te maken hebben met versterking van de openbare orde met landelijke betekenis worden uitgezonderd van vernietiging. Ditzelfde geldt voor de overige gebeurtenissen die de heer Smeets noemt, de derde terrorismegolf, de verlening van bijstand tijdens het ontzetten van krakers, de protestacties van de bonden tegen de bezuinigingen in de Kabinetten Lubbers, de protestacties tegen kernraketten en de gevolgen van het Schengenakkoord. Voor wat

betreft de terroristische acties van de Molukkers in de jaren zeventig is een nieuwe handeling opgenomen (handeling 646).

Om de neerslag betreffende de organisaties die van belang zijn geweest op het beleidsterrein te kunnen vatten, zijn nieuwe handelingen in het BSD opgenomen. Voor de rol van de vakbonden is dit handeling 644 en voor de Vereniging van Nederlandse Gemeenten betreft dit handeling 645. Aansluitend zijn deze handelingen met B gewaardeerd.

De door de materiedeskundige genoemde ontwikkelingen worden hiermee in voldoende mate gedocumenteerd.

HANDELINGEN IN CATEGORIEËN

De belangrijkste actoren op het beleidsterrein "Politie" vormen de minister van Justitie, van Binnenlandse Zaken en van Defensie. Zij voeren verschillende handelingen uit die betrekking hebben op de beleidsvorming en de beleidsbepaling, en op de inrichting van het bestel. Met nadruk dient hierbij aangegeven te worden dat in dit BSD geen betrekking heeft op de archieven van de gemeentepolitie.

In onderhavig BSD bevinden zich meerdere handelingen die zowel voor de minister van Justitie als voor de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van toepassing zijn. Dit betreffen handelingen waarbij beide ministers een deel van de taken uitvoeren of voor een deel verantwoordelijk zijn. De waarderings van deze handelingen, en handelingen van gelijke strekking, zijn gelijk gewaardeerd om een zo compleet mogelijk beeld weer te geven van het handelen van beide ministers op het beleidsterrein.

Verschiedende handelingen in de selectielijst betreffen administratieve regelingen die niet van invloed zijn op de hoofdlijn van het handelen van de minister. Deze handelingen worden daarom ook gebruikelijk met V gewaardeerd. Voor de actoren onder de zorg van de minister van Justitie geldt dat handeling 137, 209, 179, 256, 269, 379, 618 en 602 dientengevolge met V zijn gewaardeerd. Voor de actoren onder de zorg van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties geldt dat handeling 180, 209, 366, 379, 400, 415, 417 en 227 met V zijn gewaardeerd. Al deze handelingen hebben betrekking op huisregels en (personele) administratie.

Handelingen betreffende onderzoeken en (jaar)verslagen worden eveneens op de gebruikelijke manier gewaardeerd met B voor het eindproduct en V voor alle overige neerslag. Dit is van toepassing op handeling 12, 237, 269, 357, 592 en 381 voor de actoren onder de zorg van de minister van Justitie en handeling 12, 237, 381 en 357 voor de actoren onder de zorg van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Zoals eerder aangegeven zijn bepaalde handelingen met betrekking tot het dualisme binnen het politieapparaat naar aanleiding van de HMA gewaardeerd met een B. Deze ontwikkelingen hebben een dermate grote rol gespeeld in de beleidsvorming dat een B-waardering voor deze handelingen gerechtvaardigd is.

Dit heeft tot gevolg dat de volgende handelingen van de actoren onder de zorg van de minister van Justitie van V naar B veranderen: 30, 93, 623 en 637. Ditzelfde geldt voor handeling 29, 297, 467 en 637 van de actoren onder de zorg van de minister van Binnenlandse Zaken.

Een belangrijke taak binnen het politieapparaat is het verlenen van bijstand. Verschillende korpsen verlenen elkaar in bepaalde situaties bijstand. Deze situaties variëren van gebeurtenissen van landelijk belang tot opstootjes tijdens bijvoorbeeld voetbalwedstrijden. In het laatste geval vormt voornamelijk handhaving van de orde de belangrijkste taak.

De artikelen 58 en 59 van de Politiewet 1993 beschrijven dat in bijzondere gevallen bijstand verleend kan worden door de Koninklijke Marechaussee of andere onderdelen van de krijgsmacht. Er wordt bijstand verleend als er onvoldoende capaciteit is en als er een grootschalig probleem is waar de politie niet op tijd bij kan zijn of te weinig materiaal voor heeft. Enkele voorbeelden van bijzondere gevallen zijn de Amsterdamse ordeverstoring (1966), de derde terrorismegolf aan het begin van de

jaren zeventig en de rellen omtrent de krakersbeweging in de jaren tachtig. Om de neerslag van deze gebeurtenissen te kunnen bewaren is gebruik gemaakt van het criterium Artikel 5^F van de Archiefwet 1995, welke voorschrijft dat bepaalde archiefbescheiden worden uitgezonderd van vernietiging.

Op grond van bovenstaande is besloten neerslag die betrekking heeft op verstoringen van de openbare orde met landelijke betekenis, uit te zonderen van vernietiging. Het betreft neerslag van onder andere handeling 525, 526, 530, 532 en 533, welke met V gewaardeerd zijn.

Ditzelfde is van toepassing voor handeling 542 van de (hoofd) officier van Justitie.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voert een aantal handelingen uit die de financiële kant van bijstand betreffen en handelingen die de neerslag over de uitvoering van bijstand betreffen. Er is overeengekomen de handelingen die neerslag over de kosten en bijdragen aan bijstand betreffen, met V te waarderen. Het betreft in dit geval handeling 51, 53, 57 en 60. De berekeningswijze en de vorm van de bijdragen geven informatie over de financiële kosten, welke terug te vinden zijn in de Rijksbegroting en voor onderhavig BSD niet van belang zijn.

De handelingen 525, 529, 530 en 533 zijn vergelijkbare handelingen als de handelingen van de minister van Justitie. Deze worden dan ook op eenzelfde manier gewaardeerd. Ditzelfde geldt ook voor handeling 538, 543 en 548 van de minister van Defensie.

Handeling 50 en 51 van de minister van Financiën worden respectievelijk met B5 en V gewaardeerd.

Handeling 50 kan meer inzicht verschaffen in bijvoorbeeld de redenen voor de inzet van bijzondere bijstand.

Bij het waarderen van de verschillende handelingen is rekening gehouden met al eerder vastgestelde selectielijsten. Deze lijsten bevatten handelingen die overeenkomen of grote gelijkenis vertonen met de handelingen in onderhavig BSD. Om eventuele hiaten in de te bewaren neerslag te voorkomen en conformiteit te waarborgen zijn de waarderingen van dit BSD overeenkomstig met de vastgestelde waarderingen. Er is gebruik gemaakt van de volgende selectielijsten: "Politie vanaf 1994 voor de zorgdrager minister van Defensie en de onder hem ressorterende actoren" (Stcrt. 2006, 227), "Politie vanaf 1994 voor de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de onder hem ressorterende actoren" (Stcrt. 2005, 62), "Arbeidverhoudingen bij de overheid over de periode vanaf 1945" en "Arbeidsvoorwaarden Rijkspersoneel" over de periode vanaf 1945 (Stcrt. 2001, 200), "P-Dossier is Mens-en-Werk, over de periode vanaf 1945" (ter inzage juni 2007).

Op basis van de selectielijst "Politie vanaf 1994" voor de minister van Defensie en de onder hem ressorterende actoren zijn handeling 445 en 425, en handeling 449, 452 en 462 voor respectievelijk de actoren onder de zorg van de minister van Justitie en de actoren onder de zorg van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van waardering gewijzigd.

Op basis van de selectielijst "Politie vanaf 1994" voor de minister van Binnenlandse Zaken en de onder hem ressorterende actoren zijn handeling 17, 18, 30, 93, 107, 108, 109, 335, 479, 505, 559, 562, 563 en 564, en handeling 17, 18, 29, 378, 559, 562, 563 en 564 voor respectievelijk de actoren onder de zorg van de minister van Justitie en de actoren onder de zorg van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van waardering gewijzigd.

Op basis van de selectielijst "Arbeidverhoudingen bij de Overheid" over de periode vanaf 1945 zijn handeling 325, 329, 331 en 638 voor de actoren onder de zorg van de minister van Justitie van waardering gewijzigd. Ditzelfde geldt voor handeling 638 voor de actoren onder de zorg van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Op basis van de selectielijst "Arbeidsvoorwaarden Rijkspersoneel" over de periode vanaf 1945 is handeling 313 van de actoren onder de zorg van de minister van Justitie van waardering gewijzigd.

Op basis van de selectielijst "P-dossier is Mens-en-Werk" over de periode vanaf 1945 zijn handeling 74, 97, 112, 173, 397, 606 en 607 van de actoren onder de zorg van de minister van Justitie en handeling 23, 74, 182, 184, 397 en 606 van de actoren onder de zorg van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van waardering gewijzigd.

Afzonderlijke handelingen

Actor: de minister van Justitie

Handeling 186:

het voorbereiden van bij KB te stellen regels voor de werkwijze van de commissie bedoeld in het Ambtenarenreglement voor de gemeentepolitie en het Ambtenarenreglement voor het Korps Rijkspolitie
De vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris vraagt zich af wat het belang van deze commissie is. De vertegenwoordigster van de zorgdragers laat weten dat de taken van de commissie voornamelijk gericht zijn op personeelszaken en verder niet van groot belang is geweest op het beleidsterrein. Er wordt voorgesteld de handeling op V te zetten. Allen gaan akkoord.

Handeling 192:

het toestaan van uitzondering op de regel dat de vrouwelijke ambtenaar van rijkspolitie eervol ontslag verleend wordt daags na haar huwelijk
Het Nationaal Archief stelt voor deze handeling met B5 te waarderen. Zij is van mening dat de neerslag onder deze handeling meer kan vertellen over het emancipatiebeleid binnen de politie en derhalve van historische betekenis is. Allen gaan akkoord.

Handeling 223:

het bepalen dat het Besluit Geneeskundige Verzorging Politie van toepassing is op andere dan in het besluit genoemde groepen ambtenaren of arbeidscontractanten
De vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris geeft aan deze handeling met V te willen waarderen. De handeling heeft een te beperkt bereik, waardoor de neerslag geen hoofdlijn van het handelen van de minister weer geeft. Allen gaan akkoord met de waardering V 2 jaar na wijziging.

Handeling 259:

het voor de gemeentepolitie vaststellen, wijzigen of intrekken van nadere regels ter uitvoering van het bezoldigingsreglement politie

Handeling 261:

het bij gemeenschappelijke beschikking treffen van bijzondere regelingen of bepalingen ter uitvoering van het bezoldigingsreglement politie
Volgens de vertegenwoordigster van de zorgdragers betreffen bovenstaande regelingen regels die tot de lagere regelgeving behoren en niet het handelen op hoofdlijnen weergeven. Zij stelt dan ook voor om beide handelingen met V te waarderen. Allen gaan akkoord.

Handeling 299:

het geven van opdrachten en aanwijzingen aan de overheidsvertegenwoordiging in de Commissie GOP
In vergelijking met de vastgestelde selectielijst 'Politie' van het ministerie van Binnenlandse Zaken valt het de vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris op dat de handelingen betreffende de Commissie GOP in onderhavig BSD minder relevant (te specifiek) overkomen dan die in de lijst van Binnenlandse Zaken. Zij stelt dan ook voor om meer algemene handelingen aan de lijst toe te voegen die algemenere informatie over de Commissie GOP zal afdekken. De toegevoegde handelingen betreffen: *het voorbereiden van besluiten van de minister van Binnenlandse Zaken over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van de ambtenaar, inclusief de algemene regels voor het voeren van het personeelsbeleid (handeling 649), het leveren van bijdragen aan het overleg met de minister van Binnenlandse Zaken over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van de ambtenaar, inclusief de algemene regels voor het voeren van personeelsbeleid (handeling 650) en het al dan niet instemmen met de minister van Binnenlandse Zaken over voorstellen tot invoering of wijziging van een regeling met rechten of verplichtingen van individuele ambtenaren (handeling 651)*. Conform de genoemde selectielijst worden deze handelingen respectievelijk met B1, B1 en V gewaardeerd. Allen gaan akkoord.

Handeling 341:

het vaststellen, wijzigen of intrekken van nadere voorschriften met betrekking tot de examens voor de politievaardigheidsdiploma's

Het Nationaal Archief stelt voor deze handeling met B5 te waarderen. De neerslag onder deze handeling bevat informatie over de kwalificaties die toekomstige politieambtenaren dienen te bezitten. De eis tot het voldaan hebben aan bepaalde examens werd door zowel de minister van Justitie als de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vastgesteld bij meerdere bekwaamheidsbesluiten. Er kwamen landelijke exameneisen en examens vastgesteld voor lagere en hogere politieambtenaren. Allen gaan akkoord.

Handeling 450:

het uitvoeren van de politietaak op plaatsen onder beheer van de minister van Defensie, op verboden plaatsen die ingevolge de wet bescherming staatsgeheimen (Stb. 1951, 92) ten behoeve van de landsverdediging als zodanig zijn aangewezen, alsmede op het terrein van de ambtswoning van de minister-president

Het Nationaal Archief stelt voor deze handeling met V te waarderen. De handeling bevat alleen informatie over de bewaking van objecten en is niet van belang voor historisch onderzoek. Allen gaan akkoord.

Handeling 468:

het treffen van voorzieningen voor de inrichting, uitrusting, functioneren en huisvesting van een groep gericht op de opsporing van georganiseerde misdrijven van terroristische aard

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling met V te waarderen. De handeling geeft weinig informatie over terrorisme. De vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris stelt voor om een algemene handeling toe te voegen over het beleid omtrent terrorisme. De overheid heeft bijvoorbeeld een grote rol gespeeld bij het neerslaan van de terroristische acties van de Molukkers in de jaren '70. Zowel toenmalig minister president Den Uyl als de minister van Justitie Van Agt waren actief betrokken bij het bewaken van de veiligheid van het land in de vorm van onder andere handhaving en het herstellen van orde. Allen gaan akkoord.

De toegevoegde handeling wordt: *Het (mede-) voorbereiden en doen uitvoeren van acties t.b.v. opsporing, het beëindigen en voorkomen van terrorisme en het herstel van de orde na een terroristische actie* (handeling 646). Deze handeling wordt met B gewaardeerd.

Handeling 474:

het vaststellen, wijzigen of intrekken van regels met betrekking tot de verstrekking van criminele inlichtingen, de gegevensbeveiliging, de bronbescherming, en bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de geregistreerden

Gezien de aard van de handeling stelt de vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris voor deze handeling te verplaatsen naar het BSD Justitiële Documentatie. Zij is van mening dat deze handeling daar beter op zijn plaats is. Tijdens het driehoeksoverleg betreffende genoemd BSD is dit ook aan de orde geweest en is men akkoord gegaan.

Handeling 487:

het bepalen van de gevallen waarin de (onder)officieren van de Koninklijke Marechaussee en de door de ministers van Justitie en van Defensie aangewezen andere militairen van dat wapen, met de opsporing van strafbare feiten zijn belast

Het Nationaal Archief stelt voor deze handeling op basis van de verantwoordelijkheid van de ministers op dit vlak met B5 te waarderen. Allen gaan akkoord.

Handeling 497:

het voordragen tot amvb's waarin:

- *de bevoegdheid wordt verleend aan daartoe aan te wijzen opsporingsambtenaren om in aangewezen zaken voor de aanvang van de terechtzitting af te spreken dat de verdachte een geldsom (geldboete) betaalt ter voorkoming van strafvervolging*
- *voorschriften worden gegeven met betrekking tot (intrekking) van de aanwijzing van opsporingsambtenaren met dergelijke bevoegdheid en met betrekking tot de wijze waarop zij van de hun verleende bevoegdheid gebruik maken*

- *voorschriften worden gegeven inzake de verantwoording van de betaalde geldbedragen*

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling met B5 te waarderen. De neerslag onder deze handeling geeft onder andere informatie over de totstandkoming van het beleid ten aanzien van de bevoegdheid van politieambtenaren. Allen gaan akkoord.

Actor: (Hoofd) officier van Justitie

Handeling 84:

het opsporen van luchtvaartdelicten en delicten die met luchtvaartuigen worden begaan

Het Nationaal Archief stelt voor deze handeling met B5 te waarderen voor de neerslag die aanleiding heeft gegeven voor een proces en V voor alle overige neerslag. Alleen de neerslag die aanleiding heeft gegeven voor een proces is van belang om een beeld te kunnen schetsen van de opsporing van bedreigende situaties met betrekking tot de luchtvaart. Allen gaan akkoord.

Handeling 446:

het uitvoeren van de politietaken voor de Nederlandse en andere strijdkrachten, voor internationale militaire hoofdkwartieren, en voor tot die strijdkrachten en hoofdkwartieren behorende personen

Het Nationaal Archief stelt voor de handeling met V te waarderen, met uitzondering van de neerslag die betrekking heeft op de uitgezonden Nederlandse strijdkrachten. Deze neerslag betreft informatie over strafbare feiten tijdens uitzendingen, zoals VN-missies in het Midden-Oosten.

Handeling 616:

het leveren van bijdragen aan het regionaal overlegorgaan in de politieregio

Het Nationaal Archief stelt voor deze handeling met B5 te waarderen. De onderliggende neerslag kan informatie verschaffen over de inbreng van de (hoofd) officier van Justitie in de werkwijze van het overlegorgaan. Allen gaan akkoord.

Actor: Commissie Geneeskundige Verzorging Politie:

Handeling 227:

het adviseren van de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken inzake de bepaling van groepen

ambtenaren of arbeidscontractanten op wie het besluit geneeskundige verzorging politie van toepassing is

Het Nationaal Archief stelt voor de handeling met V te waarderen. De handeling betreft een te beperkt onderdeel om een toevoeging te zijn voor de selectielijst. Allen gaan akkoord.

Handeling 253

het in beroep oordelen over geschillen terzake van de uitkeringen van vergoedingen en tegemoetkomingen

Actor: Commissie van Beroep GVP

Handeling 254:

het beslissen over geschillen tussen de deelnemer en de commissie GVP inzake de toepassing van de uitvoeringsregelen

De vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris stelt voor de handelingen geheel met V te waarderen. De rechterlijke oordelen bevinden zich in de neerslag van de handelingen van de selectielijst 'Rechterlijke macht'. Tevens is de neerslag van een te gering belang binnen het beleidsterrein. Allen gaan akkoord.

Actor: Minister van Binnenlandse Zaken

Handeling 58:

het beslissen op een bezwaar inzake vaststelling of weigering van een uitkering

Het Nationaal Archief stelt voor de handeling met V te waarderen. Neerslag betreffende uitkeringen geven geen informatie over de belangrijkste handelswijze van de minister op dit beleidsterrein. Allen gaan akkoord.

Handeling 61:

het verlenen aan een gemeente van een bijdrage ter tegemoetkoming in bijzondere opsporingskosten
Handeling 64:

het jaarlijks vaststellen van het bedrag dat voor de uitvoering van de regeling bijzondere opsporingskosten van rijks- en gemeentepolitie bestemd is

De vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris vraagt zich af wat het product is van deze handeling. De vertegenwoordigster van de zorgdragers vermeldt dat het gaat om een bedrag op de begroting (begrotingsartikel). Via de BOP-regeling (bijzondere opsporingskosten politie) kunnen de extra kosten voor zowel materieel als personeel, die het gevolg zijn van bovenlokale c.q. regionale recherchesamenwerking, rechtstreeks worden gedeclareerd bij de procureur-generaal. De regeling vormde een stimulans voor de opsporing en bestrijding van bovenlokale, georganiseerde criminaliteit. De begroting wordt bewaard, terwijl de achterliggende stukken gewaardeerd kunnen worden volgens het vastgestelde BSD Rijksbegroting. De neerslag van handeling 61 is terug te vinden in de begrotingen en jaarverslagen, terwijl de neerslag van handelingen als 64 het uitkeren van gelden betreft en gewoonlijk met V7 jaar worden gewaardeerd. Allen gaan akkoord.

Handeling 76:

het overeenstemmen met de minister van Justitie inzake de vaststelling van de instructie voor de Algemeen Inspecteur van het korps rijkspolitie

De vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris stelt voor de handeling met B5 te waarderen. Het betreft neerslag over een belangrijke positie binnen het politieapparaat. De instructie kan uniek zijn. Tevens kan de handeling vergeleken worden met handeling 75 van de minister van Justitie, die ook met een B is gewaardeerd. Allen gaan akkoord.

Handeling 119:

het houden van toezicht op vreemdelingen

Volgens de vertegenwoordigster van de zorgdragers gaat het in deze handeling om de politiële betrokkenheid bij de uitvoering van voorschriften, de handhaving. Dit betreft fundamenteel andere neerslag dan die zich in de dossiers van de IND bevindt. De belangrijkste informatie bevindt zich derhalve in de dossiers van de IND (en voorlopers), zodat deze handeling met V gewaardeerd kan worden. Bovendien worden deze dossiers via het BSD 'Toelating Vreemdelingen' gewaardeerd en wordt de neerslag op termijn overgebracht. Allen gaan akkoord.

Handeling 159:

het overeenstemmen met de minister van Justitie inzake het vaststellen, wijzigen of intrekken van voorschriften omtrent periodiek geneeskundig onderzoek van ambtenaren van rijkspolitie die aan bijzonder gevaar voor hun gezondheid blootstaan, dan wel aan bijzondere gezondheidseisen moeten voldoen

De vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris stelt voor deze handeling met B5 te waarderen. In verband met de indiening van eventuele claims kan de informatie van doorslaggevend belang zijn. Allen gaan akkoord.

Handeling 193:

het toestaan van uitzondering op de regel dat de vrouwelijke ambtenaar van gemeentepolitie eervol ontslag verleend wordt daags na haar huwelijk

Het Nationaal Archief stelt voor deze handeling met B5 te waarderen. Zij is van mening dat de neerslag onder deze handeling meer kan vertellen over het emancipatiebeleid binnen de politie en derhalve van historische betekenis is. Allen gaan akkoord.

Handeling 256:

het vaststellen, wijzigen of intrekken van regels over de samenstelling van de commissie van beroep GVP

Het Nationaal Archief stelt voor de handeling met V te waarderen. De neerslag onder deze handeling is niet van belang om het handelen van de minister ten aanzien van de commissie te kunnen reconstrueren. Allen gaan akkoord.

Handeling 259:

het voor de gemeentepolitie vaststellen, wijzigen of intrekken van nadere regels ter uitvoering van het bezoldigingsreglement politie

Handeling 261:

het bij gemeenschappelijke beschikking treffen van bijzondere regelingen of bepalingen ter uitvoering van het bezoldigingsreglement politie

De vertegenwoordigster van de zorgdragers geeft aan dat de regelingen tot de lagere regelgeving behoren en niet het handelen op hoofdlijnen weergeven. Zij stelt dan ook voor om beide handelingen met V te waarderen. Allen gaan akkoord.

Handeling 299:

het geven van opdrachten en aanwijzingen aan de overheidsvertegenwoordiging in de Commissie GOP

In vergelijking met de vastgestelde selectielijst 'Politie' van het ministerie van Binnenlandse Zaken valt het de vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris op dat de handelingen betreffende de Commissie GOP in onderhavig BSD minder relevant voorkomen dan die in de lijst van Binnenlandse Zaken. Zij stelt dan ook voor om meer algemene handelingen aan de lijst toe te voegen die algemenere neerslag over de Commissie GOP zal afdekken. De toegevoegde handelingen betreffen: *het voorbereiden van besluiten van de minister van Binnenlandse Zaken over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van de ambtenaar, inclusief de algemene regels voor het voeren van het personeelsbeleid* (handeling 649), *het leveren van bijdragen aan het overleg met de minister van Binnenlandse Zaken over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van de ambtenaar, inclusief de algemene regels voor het voeren van personeelsbeleid* (handeling 650) en *het al dan niet instemmen met de minister van Binnenlandse Zaken over voorstellen tot invoering of wijziging van een regeling met rechten of verplichtingen van individuele ambtenaren* (handeling 651). Conform de genoemde selectielijst worden deze handelingen respectievelijk met B1, B1 en V gewaardeerd. Allen gaan akkoord.

Handeling 301:

het vaststellen, wijzigen of intrekken van nadere voorschriften ter uitvoering of aanvulling van het Besluit Overleg en Medezeggenschap Politie

De vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris stelt dat neerslag van de handeling een gedetailleerd onderwerp betreft en zodoende niet het handelen op hoofdlijnen weergeeft. Zij stelt dan ook voor de handeling met V te waarderen. Allen gaan akkoord.

Handeling 468:

het treffen van voorzieningen voor de inrichting, uitrusting, functioneren en huisvesting van een groep gericht op de opsporing van georganiseerde misdrijven van terroristische aard

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling, gezien de specifieke aard met V te waarderen. De handeling betreft uitsluitend voorzieningen en niet de terrorismebestrijding als zodanig. De vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris stelt daarom voor om een algemene handeling toe te voegen over het beleid omtrent terrorisme. De overheid heeft een grote rol gespeeld in bijvoorbeeld het neerslaan van de terroristische acties van de Molukkers in de jaren '70. Zowel toenmalig minister president Den Uyl als de minister van Justitie Van Agt bemoeiden zich actief met het bewaken van de veiligheid van het land in de vorm van onder andere handhaving en het herstellen van orde. Allen gaan akkoord.

De toegevoegde handeling wordt: *Het (mede-) voorbereiden en doen uitvoeren van acties t.b.v. opsporing, het beëindigen en voorkomen van terrorisme en het herstel van de orde na een terroristische actie*. Deze handeling wordt met B5 gewaardeerd.

Handeling 474:

het vaststellen, wijzigen of intrekken van regels met betrekking tot de verstrekking van criminele inlichtingen, de gegevensbeveiliging, de bronbescherming, en bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de geregistreerden

Gezien de aard van de handeling stelt de vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris voor deze handeling te verplaatsen naar het BSD Justitiële Documentatie. Zij is van mening dat deze handeling daar beter op zijn plaats is. Tijdens het driehoeksoverleg betreffende genoemd BSD is dit ook aan de orde geweest en is men akkoord gegaan.

Handeling 519:

het overeenstemmen met de door de minister van Justitie vast te stellen instructie voor het korps rijkspolitie waar het bepalingen betreft die betrekking hebben op de handhaving van de openbare orde
De vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris stelt voor de handeling met B5 te waarderen. De neerslag bevat informatie over een van de belangrijkste taken van de politie, waarover met de minister overeenstemming gekregen dient te worden. Allen gaan akkoord.

Handeling 601:

het overeenstemmen met de minister van Justitie over de goedkeuring van de formatie en het beleidsplan van het in oprichting zijnde KLPD

De vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris stelt voor de handeling met B5 te waarderen. De neerslag bevat mogelijk belangrijke informatie over de oprichting van de KLPD en heeft betrekking op het duale systeem. Allen gaan akkoord.

Handeling 623:

het goedkeuren van een regionaal projectplan ten behoeve van de feitelijke integratie van de politie

Het Nationaal Archief stelt voor de handeling met B5 te waarderen voor het plan en de overige neerslag een V waardering toe te kennen. Het plan kan meer inzicht verschaffen in het handelen en de inbreng van de minister op regionaal niveau. Allen gaan akkoord.

Actor: Commissie Geneeskundige Verzorging Politie

Handeling 253

het in beroep oordelen over geschillen terzake van de uitkeringen van vergoedingen en tegemoetkomingen

Actor: Commissie van Beroep GVP

Handeling 254:

het beslissen over geschillen tussen de deelnemer en de commissie GVP inzake de toepassing van de uitvoeringsregelen

De vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris stelt voor de handelingen geheel met V te waarderen. De rechterlijke oordelen bevinden zich in de neerslag van de handelingen van de selectielijst 'Rechterlijke macht'. Tevens is de neerslag van een te gering belang om het handelen van de commissie te kunnen reconstrueren. Allen gaan akkoord.

Actor: Commissie Georganiseerd Overleg Politie

Handeling 318:

het adviseren van de minister van Justitie omtrent het treffen van voorzieningen voor het functioneren van een dienstcommissie, voordat het reglement van een dienstcommissie in werking treedt

De vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris vraagt zich af hoe groot het belang is van deze neerslag. De vertegenwoordigster van de zorgdraggers geeft aan dat deze handeling geen hoofdlijn van het handelen weergeeft en dat zodoende een V- waardering gerechtvaardigd is. Allen gaan akkoord.

Centrale wervingscommissie gemeentepolitie

Handeling 340:

het ontwerpen van plannen en procedures voor wervingsvoorlichting, werving en voorselectie van aspiranten van gemeentepolitie

Het Nationaal Archief stelt voor de handeling B5 te waarderen. De neerslag kan inzicht verschaffen in het werving- en selectiebeleid van de minister. Allen gaan akkoord.

Actor: Minister van Financiën

Handeling 43:

het doen van voordracht tot het bij KB vaststellen, wijzigen of intrekken van regels volgens welke aan gemeenten met gemeentepolitie een rijksbijdrage beschikbaar gesteld wordt ter tegemoetkoming in of tot goedmaking van de gemeentelijke kosten terzake van de politie

De vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris stelt voor om de handeling met B5 te waarderen. De neerslag kan informatie verschaffen over het financiële aspect in het duale stelsel en de verhouding tussen het Rijk en de gemeenten. Allen gaan akkoord.

Actor: Minister van Defensie

Handeling 546:

het instemmen met de minister van Justitie inzake de bepaling van de wijze waarop in bijzondere gevallen door de Koninklijke Marechaussee bijstand wordt verleend voor de opsporing van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen

Het Nationaal Archief stelt voor de handeling met B5 te waarderen. De vertegenwoordigster van de zorgdragers stemt hiermee in, omdat het neerslag omvat betreffende het vaststellen van wet-en regelgeving met de minister van Justitie.

Over de waardering van de overige handelingen waren alle betrokken partijen het eens.

Het verslag is in juli 2007 ter goedkeuring voorgelegd aan de deelnemers van het driehoeksoverleg. Allen hebben zich akkoord verklaard met het voorgelegde verslag.

Historisch-Maatschappelijke Analyse

Beleidsterrein:

Politie 1945-1993

Deskundige:

Dhr. dr. J. Smeets, historicus en mede auteur van de 4 delige reeks "De geschiedenis van de Nederlandse politie. Een staatsinstelling in de maalstroom van de geschiedenis." (2007)

Werkwijze:

Voorafgaand aan het gesprek zijn de heer Smeets het vragenformulier Historisch-Maatschappelijke Analyse, de tekst 'Definitie van het beleidsterrein', 'Afbakening van het beleidsterrein', 'Historische ontwikkeling op het beleidsterrein' uit het RIO, alsmede het actorenoverzicht en de literatuurlijst uit het BSD 'Politie 1945-1993' toegezonden.

Datum:

Op 8 maart 2007 is met de heer Smeets aan de hand van het vragenformulier HMA gesproken over het betreffende beleidsterrein. Het gesprek is verwerkt tot onderstaand verslag.

Interviewer:

Mw. drs. M. van Kooten

Verslag

Vraag 1: Welke ontwikkelingen hebben zich voorgedaan op het beleidsterrein, en wat is het belang daarvan?

Voor de Tweede Wereldoorlog heerste er binnen het politiebestedel een duaal stelsel. Dit systeem werd gekenmerkt door een verdeling van taken over de verschillende politiekorpsen, waardoor er onduidelijkheid bestond over onder andere de bevoegdheden van de afzonderlijke korpsen.

SS-generaal Hans Albin Rauter maakte ten tijde van de Tweede Wereldoorlog een einde aan dit duale systeem. Hij zorgde voor een hervorming van het Nederlandse politiebestedel tot een systeem dat zich kenmerkte door centralisatie, militarisme en nazisme. De hervorming vond in drie fasen plaats, waarbij de laatste reorganisatie in 1943 de Staatspolitie in de zeven grote steden opleverde, en de Gendarmerie/ Marechaussee op het platteland. Het laatste korps kreeg een gespreide territoriale indeling via posten, groepen, afdelingen en districten.

Het einde van de oorlog betekende ook het einde van het georganiseerde bestel dat door de Duitsers was opgezet. Behoud van het Duitse systeem was geen optie vanwege de associatie met collaboratie, repressie en terreur. In 1945 stelde de regering een Politiebesluit op, waarin de politie weer duaal werd georganiseerd door het bestel op te delen in een rijks- en gemeentepolitie. Het nieuw op te richten burgerlijke Korps Rijkspolitie nam de taken van de Militaire Marechaussee over, terwijl het politietoezicht binnen het leger de taak van de Koninklijke Marechaussee bleef. Het Korps Rijkspolitie was een combinatie van de vooroorlogse Rijksveldwacht en de vooroorlogse Koninklijke Marechaussee. Het ministerie van Justitie kreeg haar eigen korps in de vorm van het nieuwe Korps Rijkspolitie. De Marechaussee werd alleen ingezet voor bijstand, waarmee in feite haar politietoekening werd gemarginaliseerd. Deze omschakeling had nog enige voeten in de aarde, omdat er allerlei vooroorlogse problemen, zoals het eerder genoemde gezagsdualisme, de kop op staken. Het Politiebesluit kwam in november '45 tot stand, nog voordat het nieuwe Nederlandse parlement kon samenkomen. De reden hiervoor was dat gevreesd werd dat de hele vooroorlogse discussie over de dualiteit van de politie weer los zou barsten, waardoor alles in een patstelling zou geraken.

Om een oplossing te vinden voor het duale stelsel werd in 1948 de Commissie Langemeijer ingesteld. De regering twijfelde aan de werking van de politie en de commissie kreeg de taak het gehele politiebestedel te onderzoeken. De uiteindelijke conclusie van deze commissie was dat er geen oplossing

voor het probleem was. De conclusie werd mede veroorzaakt door een impasse, omdat de verschillende verantwoordelijke departementen bleven vasthouden aan hun eigen belang. Uiteindelijk werd besloten om op dezelfde voet verder te gaan.

Na de Commissie Langemeijer ontstond er een periode van relatieve beleidsrust. Pas in 1957 werd het dualisme opnieuw aan de kaak gesteld en werden er voorstellen gedaan voor een nieuwe Politiewet, maar hierin werd uiteindelijk alleen vastgelegd hoe de situatie op dat moment in elkaar zat; namelijk dat er sprake was van dualiteit. Men erkende het probleem, maar er werden geen oplossingen voor aangedragen.

Naar aanleiding van een relatief nieuw fenomeen in de maatschappij, de nozem en provo's, werd er in de jaren zeventig geconstateerd dat de politieorganisatie verouderd was en dat vernieuwing noodzakelijk was om met de tijd mee te kunnen gaan. Democratisering en transparantie werden het credo. Er heerste een gevoel dat de politie geïsoleerd stond, wat leidde tot een hernieuwde evaluatie van het bestel.

Als gevolg hiervan leverde in 1978 de 'Projectgroep Organisatie Structuren' het rapport 'Politie in verandering' op. In deze projectgroep zaten de politieofficieren en latere hoofdcommissarissen Straver, Northolt en Wiarda. Zij waren van mening dat de politie uit haar isolement moest komen en despecialiseren. De notie ontstond dat de politie via wijkteams diende te gaan werken om op die manier dichterbij de burger te staan. Toenmalig minister van Binnenlandse Zaken, Wiegel, was het echter niet eens met de voorstellen en besloot naar aanleiding van het rapport niets te ondernemen.

In 1980 laaide de discussie rond het dualisme opnieuw op en werden er verschillende nieuwe voorstellen op de Politiewet ingediend, welke echter direct weer werden verworpen. Te grote financiële kosten leidden er toe dat minister Korthals Altes alle voorstellen verwierp en voorstelde om de politie te laten samenwerken. Hij creëerde een aantal randvoorwaarden om alles goed te laten verlopen. Het werd echter gezien als een tijdelijke oplossing voor het dualistische probleem.

In 1988 kwam het tot een nieuwe herziening van de Politiewet. Regelgeving diende aan de nieuwe tijd aangepast te worden, maar uiteindelijk bleek dit gecompliceerder dan gedacht en was de daadwerkelijke herziening marginaal van aard. In 1990 ondernamen de toenmalige ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie, Ien Dales en Hirsch Ballin, een nieuwe poging om de rijkspolitie te hervormen. Zij besloten om te komen tot samensmelting van de gemeentepolitie en het Korps Rijkspolitie in regiokorpsen.

De Politiewet 1993 bewerkstelligde uiteindelijk dat de gemeentepolitie en het Korps Rijkspolitie werden omgevormd in wat nu de regiopolitiekorpsen zijn. Daarnaast werd het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD) opgericht, waarin de verschillende diensten van het Korps Rijkspolitie werden samengevoegd (toezicht op de wegen, waterpolitie, centrale researchediensten e.d.). Het KLPD kan worden gezien als de erflater van het oude Korps Rijkspolitie. Het KLPD is een soort agentschap van de regiokorpsen, waar het taken als de centrale researchedienst betreft.

De KLPD werd in de loop der tijd zelfstandiger mede als gevolg van de toename van de georganiseerde criminaliteit en het terrorisme, waardoor het Korps haar expertise vergrootte. Ook de rol van de Marechaussee in het politiebestel veranderde. Eind jaren zestig, begin jaren zeventig werd zij voornamelijk in Amsterdam ingezet om bijstand te verlenen wegens een enorm personeelstekort bij de gemeentepolitie. Daarnaast bewaakte het Korps ambassades, mede als gevolg van een toenemende dreiging van terroristen. Eind jaren tachtig verleende zij bijstand bij de grootschalige ontruiming van krakers in Amsterdam. De introductie van het Verdrag van Schengen, een overeenkomst tussen een aantal Europese landen waarbij elk land open grenzen hanteert, resulteerde in een minder grote behoefte van Marechaussee aan de grenzen, zodat zij nu voornamelijk wordt ingezet op luchthaven Schiphol.

De materiedeskundige stelt dat het omstreden duale stelsel tot op de dag van vandaag een probleem vormt binnen de politie.

Vraag 2: Welke gebeurtenissen/ incidenten hebben plaatsgevonden, en in hoeverre zijn deze van belang geweest voor het beleidsterrein (en eventuele aanverwante beleidsterreinen)?

De materiedeskundige noemt de volgende gebeurtenissen:

- 1966: Amsterdamse ordeverstoring. Dit had tot gevolg dat de politie zich afvroeg in hoeverre zij nog efficiënt georganiseerd was. Binnen de politie werd nagedacht over de afbakening van de functie en de taak van de politie en het anticiperen op de maatschappelijke ontwikkelingen. Daarnaast vond er ook een professionalisering plaats in de vorm van Mobiele Eenheden (ME's)
- begin jaar zeventig: terrorismegolf. Dreiging van terreur door onder andere de Molukkers, de Rote Armee Fraktion en het Japanse Rode Leger. Dit vormde aanleiding tot een professionalisering van de politie, waarbij Observatie- en Arrestatieteams en scherpschutterseenheden (de Bijzondere Bijstandseenheden) werden opgericht.
- 1980: krakersbeweging, waarbij de Marechaussee in de vorm van ME bijstand verleende.
- Als gevolg van de bezuinigingen door de Kabinetten Lubbers werden door diverse vakbonden regelmatig protestacties uitgevoerd. De politie leerde hierdoor omgaan met grootschalige vreedzame demonstraties, waarbij de Marechaussee als reserve achter de hand werd gehouden voor als er iets mis zou kunnen gaan.
- protest tegen de kernraketten en kernenergie. Evenals bij bovenstaande protestacties leerde de politie met deze acties anticiperen op massale mensenmassa's.
- Val van de Berlijnse Muur en de weerslag hiervan op het Schengenakkoord. De opening van de grenzen maakt het moeilijker voor de politie om de georganiseerde misdaad te bestrijden.

Op basis van deze gebeurtenissen kan geconcludeerd worden dat een permanente aanpassing van de politie op nieuwe ontwikkelingen in de maatschappij van groot belang is.

Vraag 3: Welke individuen/groepen zijn van belang geweest op het beleidsterrein (en eventueel aanverwante beleidsterreinen) en waarom?

De materiedeskundige noemt een aantal namen van ministers die betrokken zijn geweest bij grote zaken, zoals de Affaire Oss, en die zich sterk hebben gemaakt voor het politiebelaan (Van Angeren, Mijnlief, Calmeijer). Daarnaast worden de eerder genoemde Wiarda, Northolt en Straver, en de Commissie Langemeijer nog eens aangehaald. Ook speelden de politievakbonden een grote rol bij de vorming van nieuwe beleidsplannen.

Vraag 4: Welke organisaties zijn van belang geweest op het beleidsterrein (en eventueel aanverwante beleidsterreinen) en waarom?

- Vakbonden (zoals de Algemene Politiebond). Zij behartigden de belangen van de politie ten aanzien van onder andere de arbeidsvoorwaarden, salariering, maar ook het bestel: hoe diende de organisatie er uit te zien?
- Vereniging Nederlandse Gemeenten. Zij is vooral van belang als partij in het duale stelsel, als verdediger van de burgemeester die aan het hoofd van de gemeentepolitie staat.
- Departementen. De verschillende departementen (Justitie, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Defensie) hebben te maken gehad met het opstellen van beleid.
- Adviesbureaus (vanaf het einde van de jaren zeventig) om problemen te analyseren en betrokkenen te adviseren.
- COT (Crisisonderzoeksteam) onderzoek van rampen (vuurwerkcramp Enschede) en gijzelingen.

Vraag 5: In hoeverre mag verwacht worden dat de informatie met betrekking tot de op grond van bovenvermelde vragen als belangrijk te kwalificeren onderwerpen alleen kan worden aangetroffen in de overheidsarchieven m.b.t. het beleidsterrein of dat deze wellicht ook elders te vinden is?

De belangrijkste neerslag zoals de beleidsvorming is alleen bij departementen te vinden. Adviesbureaus zullen grotendeels dezelfde overlappende informatie bezitten.

Vraag 6: In hoeverre is het noodzakelijk om nog andere deskundigen over deelaspecten van het beleidsterrein te raadplegen en wie zou daar het beste voor benaderd kunnen worden?

Degenen die eveneens expertise bezitten op het beleidsterrein zijn collega onderzoekers als Cyrille Fijnaut, Guus Meershoek en Ronald van der Wal. Gezamenlijk hebben zij recentelijk een reeks over de politie uitgebracht met de titel 'De geschiedenis van de Nederlandse politie. Een staatsinstelling in de maalstroom van de geschiedenis'.

Vraag 7: Is er eventueel nader (literatuur) onderzoek nodig?

Er kan hier verwezen worden naar het antwoord op de vorige vraag.
Een ander belangrijk boek is 'Politie. Studies over haar werking en organisatie', geschreven door C. Fijnaut, E. Muller en U. Rosenthal (red.). Deze komt binnenkort in herdruk uit.